

Participatieplan Windpark Wijchen-A50

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en coöperatie Energie Samen werken samen om in Wijchen een windpark van ca. 5 molens te ontwikkelen langs de A50. In de vereniging zijn een aantal lokale grondeigenaren verenigd met Windunie en Windinvest (bestaande uit een aantal leden van Windunie die in de ontwikkelfase mee investeren). Om nog meer mensen in de omgeving en de dorpskernen de kans te bieden mee te doen, is de vereniging een samenwerking met Energie Samen aangegaan. Energie Samen is een landelijke vereniging van energiecoöperaties en wil in Wijchen een lokale coöperatie oprichten waarin het mede-eigenaarschap van dit windproject kan landen.

Doel van dit participatieplan

In dit plan beschrijven de initiatiefnemers hoe het project de relatie, inspraak en mede-eigenaarschap van de omgeving wil vormgeven. Doel is om een transparant proces met de omgeving en alle stakeholders te doorlopen en de omgeving voor minimaal 50% te laten meeprofiteren van de opbrengsten. Daarmee streven we naar draagvlak en acceptatie voor windenergie in Wijchen en ook specifiek op deze plek.

Relatie met beleid

Klimaatakkoord

In het klimaatakkoord wordt voor grootschalige opwekprojecten gestreefd naar 50% eigenaarschap van de omgeving. Hiermee wordt bedoeld het risicodragend deelnemen aan ontwikkeling en exploitatie van een project. Project Windpark Wijchen-A50 is nu zo vormgegeven dat 17% van de projectrechten in handen is van lokale grondeigenaren en 33% is gereserveerd voor deelname van lokale burgers. De overige 50% van het aandeel is in handen van Windunie en Windinvest. Er wordt gestreefd om in de exploitatiefase uiteindelijk 90% van het windpark in lokaal eigendom te hebben.

Voor de burgers wordt de oprichting van een lokale coöperatie voorbereid. De initiatiefnemende grondeigenaren en Energie Samen dragen evenredig bij aan uren en kosten van het project en dragen daarmee samen ook 50% van het risico van het project.

Regionale Energie Strategie

Er wordt gewerkt aan het RES 1.0 bod voor de regio Arnhem Nijmegen. In dit bod zal een kaart met projecten en kansen worden opgenomen. De locatie van Windpark Wijchen-A50 is op eerdere kaarten voorgekomen maar wordt formeel nog niet door de gemeente ingebracht in het RES bod.

Beleid gemeente Wijchen

Wijchen heeft een [gedragscode windenergie](#) uit 2016. In dit beleid is vastgelegd hoe een project zich minimaal dient te verhouden met de omgeving. Dit beleid heeft tot nu toe niet geleid tot succesvolle projecten en zou in 2019 worden geëvalueerd. Tot op heden heeft die evaluatie niet plaatsgevonden. Wel is er een project door de gemeente in behandeling genomen met een tiphoogte van 185 meter, hoger dan in de gedragscode opgenomen.

Project Windpark Wijchen-A50 heeft eerder, in 2015, een poging gedaan om medewerking van de gemeente te krijgen. Dat was voordat het beleid werd vastgelegd. De toenmalige initiatiefnemers hebben hun plan teruggetrokken nadat het beleid vastgesteld werd omdat zij van mening waren dat de beleidsvoorwaarden niet haalbaar waren. Die mening hebben zij nog steeds en de nieuwe initiatiefnemer Energie Samen kan zich daarbij aansluiten.

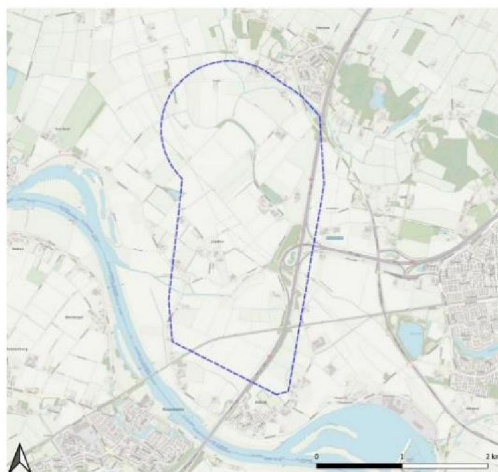
Ondanks dat er veel goede dingen in het beleid staan zijn er twee voorwaarden die elk project onmogelijk maken, namelijk de tiphoogte van maximaal 150 meter en de eis dat er uiteindelijk 2/3^e van de bewoners in een straal van 1000 meter moet instemmen met het plan.

In dit participatieplan komen initiatiefnemers tegemoet aan de overige voorwaarden die in de gedragscode worden genoemd zoals het houden van ontwerpateliers met de omgeving, het inrichten van een financiële vergoeding voor omwonenden ende mogelijkheid om financieel te participeren.

Het participatieplan

Het participatieplan is onderdeel van het principeverzoek aan de provincie Gelderland. Dit is ook conform de vereiste in de gedragscode van de gemeente Wijchen. Tevens zijn de hoofdpunten uit dit plan ook initieel met de directe omgeving besproken.

De omgeving stelt prijs op goede en frequente informatie en vrijwel alle inwoners binnen een straal van 800 meter tot het plangebied hebben kennisgenomen van het plan en/of hebben een informatieavond bezocht. In onderstaande kaart is het plangebied grofweg ingetekend, echter nog niet precies omdat de exacte turbine locaties nog niet bekend zijn in dit stadium.

Doelgroepen

Het participatieplan voor Project Windpark Wijchen-A50 is gericht op een aantal groepen van stakeholders:

- Direct omwonenden: Bewoners binnen een straal van 800 meter van het plangebied, zij zullen mogelijk enige hinder van het park ondervinden.
- Ruimere kring van bewoners: bewoners en gebruikers van een gebied binnen een straal van ca. 2000 meter met name aan de randen van de kernen: Niftrik, Ravenstein, Batenburg, Hernen, Leur, Wijchen. Zij krijgen mogelijk uitzicht op de turbines en kunnen hinder van slagschaduw ondervinden.
- De bewoners van de gemeente Wijchen, zij kiezen de gemeenteraad van Wijchen en hun mening is dus politiek van belang (ook wanneer het bevoegd gezag bij de provincie ligt).
- Belangenverenigingen zoals: plaatselijke leefbaarheidsgroepen, LTO en natuurverenigingen.

Huidige ontwikkelfase van het project

Het project bevindt zich nu in de initiatieffase. In deze fase zijn de direct omwonenden geïnformeerd over het voornemen een principeverzoek in te dienen. Men is de vraag gesteld hoe zij betrokken willen worden bij de verder planvorming. Het voorstel daarbij is gedaan om een gebiedstafel op te richten die regelmatig met de initiatiefnemers en de gemeente/provincie kan overleggen, daarnaast kunnen ook andere stakeholders aan tafel uitgenodigd worden alsook externe deskundigen. Uit de eerste reacties blijkt dat de direct omwonenden in ieder geval individueel betrokken willen zijn. Enkele omwonenden hebben zich gemeld om aan regelmatig overleg deel te nemen zoals een gebiedstafel, waar onder enkele leden van leefbaarheidsgroepen die ook in het plangebied wonen. Er is ook weerstand in het gebied. Met name in de kernen Lienden en Hernen is er actief protest tegen de plannen en wordt er gelobbyd bij de omgeving en bij de politiek om niet aan het plan mee te werken.

Het protest maakt duidelijk dat er een aantal issues zijn die voor de omgeving belangrijk zijn en waar we dus in de verdere ontwikkeling zorgvuldig mee om moeten gaan. Top drie zijn:

- Extra geluid naast de geluidsoverlast die de A50 al produceert
- Inbreuk op het redelijk kleinschalige en historische landschap
- De plannen voor enkele zonnevelden in de buurt die ook al een aantasting van het landschap betekenen.

Verder is er een sterke behoefte van zelfbeschikking in de kernen. Men stelt dat het huidige beleid juist in de kernen is ontwikkeld en dat daar niet van afgeweken kan worden.

Desalniettemin zijn de initiatiefnemers van mening dat inpassing van het plan zonder buitensporige hinder/aantasting mogelijk is en willen dat middels een MER aantonen. Het project is tevens nodig om de duurzame doelen van de regio te behalen. Er zal een zorgvuldig proces worden uitgevoerd om de omgeving te betrekken en ook mee te laten profiteren van de opbrengsten van het project.

Na instemming met het principeverzoek worden de volgende zaken gepland.

Direct omwonenden

Direct omwonenden zullen bij het project individueel en gezamenlijk betrokken o.a. middels een gebiedstafel. Deze gebiedstafel wordt bij voorkeur geleid door een onafhankelijke voorzitter en kan zich laten bijstaan door deskundigen, hiervoor wordt door de ontwikkelaars een budget beschikbaar gesteld. Direct omwonenden bepalen onderling door wie en door hoeveel mensen zij zich laten vertegenwoordigen. De gebiedstafel bestaat uit een nader te betalen aantal personen, nu gericht op ca. 10 personen en naast de direct omwonenden neemt er een vertegenwoordiger van de initiatiefnemers en de gemeente en de provincie aan deel.

Direct omwonenden worden digitaal op de hoogte gehouden van de ontwikkeling en van de gesprekken aan de gebiedstafel en de adviezen en conclusies. De gebiedstafel heeft een informatie- en adviesrecht jegens de ontwikkelaars en de gemeente en/of provincie.

Direct omwonenden die dit wensen kunnen ook direct contact opnemen met de initiatiefnemers om meer uitleg te krijgen of om meningen en wensen in te brengen.

Directe omwonenden zullen in ieder geval geïnformeerd worden over de specifieke impact van geluid en slagschaduw op hun woning en buitenruimte en zullen virtueel (3D VR) inzicht krijgen in de landschappelijk impact rond hun woning van de verschillende varianten die ontwikkeld zullen worden.

Omwonenden met zicht op het windpark en andere belangengroepen

Specifiek de leefbaarheidsgroepen in de kernen Hernen/Leur, Batenburg en Niftrik zullen regelmatig op de hoogte gehouden worden en in samenspraak met hen zullen regelmatig openbare bijeenkomsten georganiseerd worden waar de voortgang van het project aan belangstellenden in de omgeving wordt gepresenteerd en waar men zijn/haar mening en wensen kan uiten. Ook zal er de mogelijkheid zijn om in 3D de impact op het landschap te beoordelen.

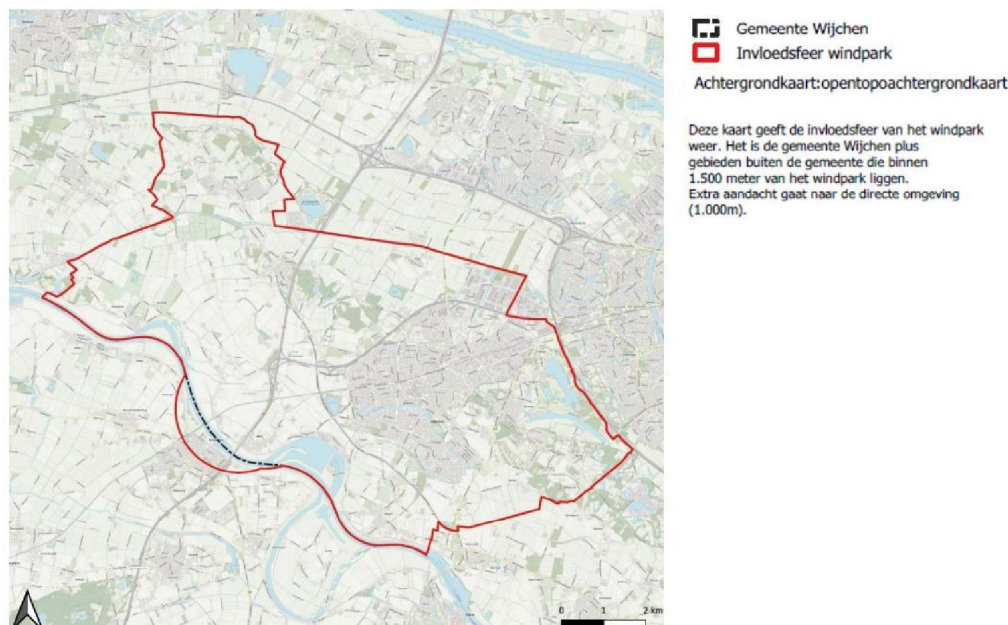
Inwoners van Gemeente Wijchen

Door middel van een nieuwsbrief en de website <http://www.windparkwijchena50.nl> zal de bevolking van Wijchen op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het plan. Het project zal voor hen in breder perspectief geplaatst worden zoals in de Regionale Energie Strategie Arnhem-Nijmegen en het Gelders Energie Akkoord. Enkele keren zal het project een openbare discussie organiseren over de bijdrage die het project kan leveren aan dat brede perspectief en hoe die nog zou kunnen verbeteren. Met dit doel is er een samenwerking aangegaan met Burgers geven Energie van Stichting Wiek II in Nijmegen. Zij hebben al vaker inhoudelijke sessies voor de bevolking van Wijchen georganiseerd en zijn ook betrokken bij windproject Bijsterhuizen in Wijchen.

De bevolking kan zo beoordelen welke bijdrage het project levert aan de Regionale Energie Strategie en de energietransitie in het algemeen.

Financiële participatie.

Bewoners van het invloedsgebied gemeente Wijchen en ook aan de overzijde Maas (zie onderstaande kaart) hebben de gelegenheid om via Windcoöperatie Wijchen (www.windcooperatiewijche.nl) te participeren in het project. Daarmee hebben ze een directe stem in het beleid van de coöperatie en hebben ze de mogelijkheid financieel te participeren en daarmee financieel te profiteren van het project.

Ten behoeve van de investering zal het eigen vermogen van de coöperatie door de leden bij elkaar gebracht worden en die zullen een rendement ontvangen naar gelang de winstgevendheid van het windpark en zoals nader binnen de coöperatie zal worden vastgelegd in een lening reglement. Ook tijdens de ontwikkeling zal de coöperatie geld investeren in het project. De leden bepalen samen op welke manier dit zal gebeuren en of hier geld van de leden voor gebruikt zal worden en wat de risicovergoeding daarvoor zal zijn. Door lid te worden van de coöperatie kan iedereen hier direct aan deel nemen en invloed uitoefenen, ook als men niet de middelen heeft om ook mee te investeren. De coöperatie zal met de te verwachten winst van het project nieuwe projecten in de omgeving kunnen starten en ondersteunen. Dat kan op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid, landschap, recreatie etc. Ook kan de coöperatie (en dus de leden) ervoor kiezen om mensen die niet de mogelijkheid hebben om via een investering te profiteren van het windpark op een andere manier tegemoet te komen zoals het beschikbaar stellen van zonnepanelen, isolatie of andere duurzame maatregelen. Doelstelling van financiële participatie is om minstens 800 gezinnen in het invloedsgebied mee te laten doen.

Financiële tegemoetkoming aan omwonenden

Het is gebruikelijk bij windparken dat direct omwonenden een financiële tegemoetkoming ontvangen uit een windpark. Deze tegemoetkoming kan eenmalig zijn of jaarlijks en is meestal afhankelijk van de afstand van de woning tot het windpark. Windpark Wijchen is voornemens aan alle omwonenden tot een afstand van 800 meter een jaarlijkse vergoeding te bieden uit de exploitatie van het park. Dit is naast de eventuele aanspraken op planschade en de evt. afdracht aan een omgevingsfonds. In het huidige beleid van de gemeente staan een aantal zaken voorgeschreven die we graag met de directe omgeving willen bespreken om tot de meest passende uitwerking te komen. We vinden het belangrijk dat de mensen die het dichtst bij het park wonen ook het meest kunnen profiteren van de opbrengst. De vergoeding aan omwonenden zal afhangen van het totale budget aan grondvergoedingen die beschikbaar is. Op haar beurt is die weer afhankelijk van het aantal gerealiseerde molens en het elektrisch vermogen. De initiatiefnemers willen ca. 25% van het grondbudget beschikbaar stellen voor

woningen in een straal van 800 meter van de gerealiseerde molens. Samen met het gebied zal er een verdeelsleutel komen op basis van afstand tot het park. De verwachting is dat deze regeling transparanter is dan de ingewikkelde formule in de gedragscode, maar in absolute getallen wel minstens zo goed zal zijn.

Voor omwonenden verder dan 800 meter zal de inbreuk op de directe leefomgeving beperkter zijn en achten initiatiefnemers een directe tegemoetkoming niet nodig. Het vormen van een gebiedsfonds is dan nog wel een optie om de leefbaarheid in ruimere zin te bevorderen maar ook kan de coöperatie op zich nemen vanuit de winst projecten in de omgeving te ondersteunen. Het beleid van de gemeente laat dit op dit moment open. De afspraken die met de omgeving gemaakt worden, zullen minimaal voldoen aan het huidige gemeentelijk beleid, ook wanneer het bevoegd gezag bij de provincie ligt.

In de hele gemeente en ook aan de overkant van de Maas kunnen mensen investeren in het eigen vermogen van de coöperatie. Het geschatte rendement zal (op basis van ervaring in andere projecten) liggen tussen 4-8% per jaar en dan zal er ook nog geld overblijven waarmee de coöperatie nieuwe projecten kan starten of ondersteunen.

Overige voordelen voor de omgeving

Tijdens de ontwikkeling van het windpark zal rekening gehouden met wensen van de omgeving ten aanzien van bijvoorbeeld:

- Koppelkansen in de ontsluiting van het gebied met betrekking tot de aanleg van (tijdelijke) wegen.
- Meedenken over transportroutes
- Keuze van materialen voor wegen
- Waar dit aan de orde is zal de lay-out van eventuele zonneveldprojecten en de landschappelijke inpassing daarvan worden meegenomen in de planvorming. Zo ook andere ontwikkelingen in het gebied.
- Lokale aannemers/leveranciers krijgen bij voorkeur de gelegenheid om als (onder)aannemer aangedragen te worden voor het project.
- Met welke andere hinderbronnen rekening dient te worden gehouden of waar samen aan verbeteringen kan worden gewerkt.